1 Plantekontroll

Med bakgrunn i tall fra skogfondssystemet om avvirkning og planting, ble det i 2010 stilt spørsmålstegn ved om foryngelse etter hogst ble gjennomført i henhold til Skogbruksloven og Forskrift om berekraftig skogbruk. For å kartlegge situasjonen, utarbeidet SLF i samarbeid med flere andre aktører en metodikk for innsamling og behandling av informasjon knyttet til kontroll av foryngelse. Denne modulen i ØKS er laget for å registrere resultatene og holde oversikt over videre oppfølging ved en slik kontroll.

1.1 Beskrivelse av arbeidsprosessen

- a. Identifisere eiendommer som skal kontrolleres. Utplukket gjennomføres av SLF, og det skjer i form av et risikobasert utplukk. I tillegg kan kommuner og fylker legge til ekstra kontrollfelter som de mener bør inngå i kontrollen.
- b. Sende egenmeldingsskjema og purreskjema til skogeiere. Plantekontrollen er basert på at skogeier fyller ut et egenmeldingsskjema som benyttes for å identifisere årsak til at det ikke er registrert tilfredsstillende foryngelse i skogfondssystemet. Dersom skogeier ikke svarer innen angitt frist, skal det sendes ut en purring.
- c. Registrere tilbakemelding fra skogeier. Når vi mottar tilbakemelding fra skogeier, må denne informasjonen registreres inn i ØKS. I tillegg må kommunen ta stillings til om svarende gir en tilfredsstillende forklaring, eller om man bør følge opp saken videre.
- d. Kontroll av tilbakemeldinger. Dersom man velger å følge opp svarene fra egenmeldingsskjemaet med en feltkontroll, er det lagt til rette for at informasjon om innhold og resultat av denne kontrollen kan registreres i ØKS.
- e. Videre oppfølging av avvik.

I de tilfeller hvor skogeier ikke sørger for en tilfredsstillende foryngelse etter at punktene ovenfor er gjennomført, kan det være behov for å følge opp videre med andre tiltak. I denne sammenheng kan ØKS benyttes for å holde oversikt over status og framdrift for den videre oppfølgingen.

1.2 Identifisere eiendommer som skal kontrolleres.

1.2.1 Risikobasert kontroll

Kontrollfeltene plukkes ut sentralt av SLF, og utplukket er basert på en risikovurdering som ser på avvirket kvantum i forhold til antall innkjøpte planter. For kontrollene i 2011 og 2013 er kriteriet at det skal gjennomføres en kontroll på alle eiendommer hvor det tre år før kontrollåret ble hogd minst 250 m³ gran, og hvor det er registrert mindre enn 1000 planter (innkjøpt/utplantet) i de påfølgende årene. Så snart SLF har foretatt utplukking av kontrollfeltene, vil de være tilgjengelig for videre oppfølging i ØKS. For å få en oversikt over hvilke kontrollfelt som er plukket ut, må du gå inn på det vi omtaler som startsiden for plantekontrollen, som du kommer til ved å velge Kontroll → Plantekontroll via menyen i ØKS. Velg deretter ønsket kommune og kontrollår, og klikk på Søk'.

Plantekontrol									
Søk									
Kommunen	r: 0618 - HEMS	EDAL 👻						Legg	til kontrollfelt Idingsskiema
Kontrollår	Alla I							Laq	purreskjema
Kontrollar:	Alle								
Vis også avs	sluttede:								
Søk									
Kontrollår	Kommune	Konto	Eier	Avvirkning	Planting	Lokalt	Resultatkontroll i år	Plantekontroll foregående år	Status
2013	0618 - HEMSEDAL	<u>S0618-0001</u>	SLETTEN OTTAR	328	0				Ny
2013	0618 - HEMSEDAL	S0618-0087	JORDHEIM ODDMUND	608	0				Ny
2013	0618 - HEMSEDAL	<u>S0618-0104</u>	SJÅSTAD ODD ARILD	314	0				Ny
2013	0618 - HEMSEDAL	S0618-0143	THORSET KNUT	455	800				Ny

Lista inneholder alle eiendommer som skal kontrolleres, identifisert med eiendommens skogfondskonto og navn på skogeier. Denne lista kan når som helst benyttes for å få en oversikt over status for kontrollen. Når kontrollen på en bestemt eiendom er gjennomført og får status 'OK', vil ikke eiendommen lenger vises i lista. For å få en oversikt over alle felter (inklusive de som er avsluttet), kan man markere 'Vis også avsluttede' før man klikker 'Søk'.

Litt om de enkelte kolonnene:

Avvirkning	Viser avvirkning av gran som er registrert på eiendommen tre år forut for kontrollåret.
Planting	Viser hvor mange planter som er registrert som innkjøpt eller utplantet på eiendommen i løpet av de tre årene forut for kontrollåret. For hvert år benyttes det største antallet som er registrert på hhv plantekjøp (kode 110) eller nyplanting (kode 120) i skogfondssystemet.
Lokalt	Dersom en eiendom er lagt til som et ekstra kontrollfelt, vil dette bli markert med et kryss i denne kolonnen.
Resultatkontroll i år	Kryss her betyr at eiendommen også er trukket ut for kontroll til den årlige 'Resultatkontroll, foryngelse og miljø'. Denne informasjonen er lagt inn for at det skal være mulig å samordne de to kontrollene.
Plantekontroll foregående år	Viser om eiendommen ble plukket ut for plantekontroll det foregående kontrollåret.
Status	Viser hvor langt man er kommet i kontrollprosessen på den enkelte eiendom. For at kontrollobjekter som er avsluttet skal komme med i lista, må du markere 'Vis også avsluttede' før man klikker på 'Søk'.

1.2.1.1 Oversikt over all kontroll for en enkelt eiendom.

Fra tabellen over kan du se om en eiendom er berørt av Resultatkontrollen i inneværende år, eller om den ble kontrollert i Plantekontrollen foregående år. Dersom du ønsker en mer fullstendig oversikt over kontrollaktivitet på eiendommen, har vi laget en oversiktsside som viser hva som er kontrollert de siste fem årene. Her finner du informasjon om plantekontroll, resultatkontroll og en oppsummering angående kontroll på skogeiers refusjonskrav.

Oversikten er tilgjengelig fra siden hvor du registrerer skogeiers egenmelding, og den er også tilgjengelig på siden som viser informasjon om en skogfondskonto. (Tilgjengelig via

Vedlkehold \rightarrow Vis konto). I begge tilfeller åpner du siden ved å klikke på linken 'Kontrolloversikt'.

1.2.2 Brutto- og nettolister

Utplukk av kontrollfeltene skjer som nevnt med utgangspunkt i tall fra skogfondssystemet. Enkelte ganger vil skogansvarlig i kommunen (eller fylket) ha informasjon som forklarer hvorfor det ikke er registrert tilfredsstillende foryngelse. I slike tilfeller anbefaler vi at det aktuelle kontrollobjektet kvitteres ut **før** man involverer skogeier. I ØKS gjøres dette ved at kommunen fyller ut egenmeldingsskjemaet på vegne av skogeier, slik dette er beskrevet nedenfor.

Ved å vurdere årets kontrollfelter og fjerne eventuelle felt hvor det ikke er nødvendig å gjennomføre kontrollprosessen, kan man spare seg selv (og skogeierne) for unødvendig jobb. Vi sitter da igjen med ei nettoliste av kontrollobjekter, og vi kan ha fokus på å gjennomføre en optimal kontroll på disse.

1.2.3 Ekstra kontrollfelter

Kommunen eller fylket vil enkelte ganger ønske å gjennomføre en kontroll på eiendommer som ikke plukkes ut via de risikobaserte utvalgsparametrene. Man har da mulighet til å definere det vi kaller et lokalt felt, som etter at det er opprettet kan behandles sammen med de sentralt definerte feltene.

For å legge til et kontrollfelt, går du til startsiden for plantekontrollen, og klikker på linken 'Legg til kontrollfelt' opp til høyre.

Plantekontrol > Legg til kontrollfelt				
Legg til kontrollfelt				
Kontrollår: 2013				
Kommune: 0618 - HEMSEDAL				
Kontonr:	N			
Kontonavn:	13			
Legg til som kontrollfelt				

Velg først riktig kommune, og angi deretter ønsket eiendom ved å skrive inn skogfondskontonummer i feltet merket 'Kontonr', **eller** ved å søke på eierens navn i det neste feltet (Kontonavn). Dersom du angir kontonummer, vil systemet fylle inn korrekt navn, og motsatt dersom du angir navnet og lar systemet finne kontonummer.

Når riktig konto vises i skjermbildet, klikker du på 'Legg til kontrollfelt'. Dersom alt går som det skal, vil systemet gi melding om at 'Kontrollfeltet ble opprettet'. Ved problemer vil du få ei feilmelding som angir årsaken til at feltet du ønsker å legge til ikke kunne opprettes.

Etter at feltet er opprettet, kan du legge merket til at oversikten nederst i skjermbildet oppdateres ved at antallet i kolonnen 'Lokale felt' er økt med en. Denne oversikten kan for øvrig være kjekk i flere sammenhenger, da den gir en rask oppsummering av status for plantekontrollen.

1.3 Sende egenmeldingsskjema og purreskjema til skogeiere.

Systemet kan produsere egenmeldingsskjema som skal sendes ut til skogeierne. Gå til startsiden for plantekontrollen, og klikker på linken 'Lag egenmeldingsskjema' oppe til høyre. Velg kommune og klikk på 'Søk' om nødvendig.

Du får fram ei liste over alle felter med status 'Ny' eller 'Sendt egenmelding'. Det betyr at du ved behov har anledning til å produsere egenmeldingsskjemaet flere ganger til samme skogeier. Du starter med å markere i avkryssingsboksene til høyre hvem du ønsker å sende skjemaet til. Du kan markere skogeierne enkeltvis, eller du kan markere alle (eller fjerne markeringen for alle) via linken 'Velg alle' (Velg ingen'). Når riktige markeringer er på plass, klikker du på 'Lag skjema'.

Det opprettes et PDF-dokument med ferdig adressert skjema til de valgte skogeierne. Adressefeltet er plassert slik at skjemaet kan brettes og sendes ut i vinduskonvolutt (spesifikasjon C5 – vindu nr. 16). Egenmeldingsskjema bør sendes ut sammen med et følgebrev til skogeier. Det er laget forslag (mal) til følgebrev, og dette kan lastes ned via linken 'Mal for første brev til skogeier' som du finner opp til høyre når du er i skjermbildet for å lage egenmeldingsskjemaer. Brevet kan tilpasses til egne behov før det benyttes.

NB! Egenmeldingsskjemaet setter sammen informasjon fra mange forskjellige kilder, og det krever mange systemressurser når det skal lages. Vær forberedt på at det vil ta noe tid (opp til 30-40 sekunder) fra du klikker på 'Lag skjema' til PDF-dokumentet er tilgjengelig.

1.3.1 Purrebrev

For skogeier som ikke returnerer egenmeldingsskjema innen fristen, bør det sendes ut en purring. Framgangsmåten er identisk som for utsending av egenmeldingsskjemaet, men her skal du starte med linken 'Lag purreskjema'. Merk også at det er laget et eget forslag til purrebrev (mal) som kan lastes ned på tilsvarende måte som nevnt tidligere.

1.3.2 Returadresse for egenmeldingsskjema.

Skjema for egenmelding som skrives ut fra ØKS inneholder informasjon om returadresse til kommunen. Denne adressen hentes fra en intern tabell i ØKS, og dere kan oppdatere adresseinformasjonen på følgende måte:

Gå inn på Vedlikehold →Systemtabeller via menyen i ØKS. Klikk på 'Kontaktinfo', og deretter på den kommunen du ønsker å sjekke. Nå får du opp et vindu med kontaktinformasjon for kommunen, og du kan redigere informasjonen dersom du klikker på linken 'Rediger kontaktinfo' oppe til høyre.

Vedlikehold systemtabelle	<u>r</u> > <u>Kontaktinfo</u> > Redigér kontaktinfo
Kommune:	0624 - ØVRE EIKER
Epost:	ola.nordmann@ovre-eiker.kommune.no
Telefon:	
Adresse1:	v/Skocibruksansvarlig
Adresse2:	Postboks 321
Postnummer:	3321 VESTFOSSEN
Varsling:	
Lagre	

Gjør ønskede endringer, og klikk 'Lagre' når du er ferdig.

1.4 Registrere tilbakemelding fra skogeier.

Når vi mottar egenmeldingsskjema i retur fra skogeier, må skogeiers tilbakemeldinger registreres inn i ØKS. Gå til startsiden for plantekontrollen og søk fram kontrollfeltene for aktuell kommune. For å komme inn i registreringsbildet, må du klikke på linken i kolonnen 'Konto'.

1.4.1 Registrere skogeiers svar.

Registreringsbildet skal være utformet på samme måte som egenmeldingsskjemaet, så det bør være greit å overføre informasjonen fra papirskjemaet og inn i ØKS.

- Egonmoldingeokiome -				
- Egenmeidingsskjema-				
Rotsalg som ikke er a	vvirket:			
Salgsvolumet er avvir	ket i tynning:			
Salgsvolumet er avvir	ket i veilinje, kraftlinje eller jordekant:			
Arealet er omdispone	rt til nydyrking:			
Arealet er omdispone	rt til innmarksbeite og tatt i bruk:			
Arealet er omregulert	til bolig, veier eller industriområde:			
Annet (bruk merknad	sfelt under):			
Har tilrettelagt for natu	Irlig foryngelse:			
Har kjøpt planter uten	om skogfondsystemet:			
Planlegger planting på	et senere tidspunkt (angi år):		N	
Merknad:			43	
		//		
Utfylt dato:	16.04.2013			
Utfylt av:	Skogeier 💌			
OK OK, bør følges opp				

I merknadsfeltet skal man legge inn det skogeier har skrevet i sitt egenmeldingsskjema. Dette merknadsfeltet har plass til ca. 500 tegn, så det kan unntaksvis være behov for å forkorte noe. Om nødvendig må man flytte enkelte merknader til området for 'Merknader fra forvaltningen' (se nedenfor).

Utfylt dato bør vise dato som skogeier har fylt ut egenmeldingsskjemaet.

Feltet 'Utfylt av' skal vise hvem som faktisk har gitt opplysningene som kommer fram. Dette vil normalt være skogeier, men kan unntaksvis være andre, slik det for eksempel tidligere er beskrevet i avsnitte om brutto- og nettolister. Feltet har ingen ytterligere funksjon ut over at vi kan se hvor mange skogeiere som faktisk blir direkte involvert ved gjennomføring av plantekontrollen.

Du bør være oppmerksom på følgende krav som systemet stiller før du får lov til å avslutte registreringene.

- Det må være krysset av for minst ett av alternativene i valglisten.
- Dersom det er krysset av i mer enn en rute, vil systemet kreve at det er lagt inn en forklaring i merknadsfeltet. Denne bør vise en omtrentlig prosentvis fordeling mellom de alternativene som er avkrysset.
- Dersom det er krysset av for 'Annet', krever systemet også at det er lagt inn noe i merknadsfeltet. Dette skal vise hva skogeier har angitt som 'Annen årsak' til at foryngelse ikke er registrert.
- Dersom det er krysset av for 'planlegger planting på et senere tidspunkt', åpnes det et nytt vindu, og systemet krever at du legger inn årstall her.

1.4.2 Avslutte registrering – hva skjer videre.

Det er to alternativer for å avslutte registrering av skogeiers tilbakemelding:

ОК	Velg dette alternativet når du mener at skogeiers tilbakemelding gir en tilstrekkelig god forklaring på manglende registrert foryngelse.
	Når man klikker OK, vil det aktuelle feltet være å betrakte som avsluttet i forhold til plantekontrollen. Avsluttede felt kan uansett bli plukket ut i stikkprøvekontroller på et seinere tidspunkt.
OK, bør følges opp	Dette alternativet velges når du mener at tilbakemeldingen bør følges opp, for eksempel med en fysisk kontroll ute hos skogeier, eller kanskje bare med en telefon til skogeier eller andre involverte. Når dette alternativet benyttes, anbefaler vi at man legger inn en 'Merknad fra forvaltningen' som beskriver hva og hvordan man tenker å følge opp.
	På et senere tidspunkt kan slike felt hentes fram og være grunnlag for kontroll i felt og eventuell annen oppfølging.

Klikk på kommandoknappen som du mener er riktig ut fra beskrivelsen ovenfor. Dersom dine registreringer blir godkjent av systemet, kommer du tilbake til startsiden for plantekontrollen. Dersom det er feil eller mangler i noen av feltene, vil du få informasjon om hva som er feil, og må rette dette før du kan lagre.

Etter at et felt er markert som avsluttet (status=OK), er det ikke lenger mulig å endre på informasjonen i egenmeldingsskjemaet. Dersom man ved en feiltagelse avslutter et felt, kan man ved å henvende seg til fylket få gjenåpnet dette igjen.

1.4.3 Legge til ekstra merknader.

I registreringsbildet finnes et område som er merket 'Merknader fra forvaltningen'. Her kan kommunen og/eller fylket legge inn merknader om oppfølging og framdrift for det enkelte kontrollobjektet. Det er mulig å legge inn så mange slike merknader som man ønsker for ett enkelt felt, og merknadene vil lagres fortløpende med informasjon om når de ble lagt inn og hvem som har registrert dem. Det er ikke mulig å redigere eller slette en merknad etter at den er lagret.

_	Merknad	
		Lagre
		Lugio

Skriv inn tekst og klikk på 'Lagre' når du er ferdig.

1.5 Kontroll av tilbakemeldinger.

I noen tilfeller vil vi ønske å gjennomføre en kontroll av de opplysningene som skogeier har gitt i sitt egenmeldingsskjema. Grunnlaget for en slik kontroll kan være de svarene som

skogeier har gitt, men det kan også være knytte til krav om at en andel av feltene som ble plukket ut skal kontrolleres.

Markering av felt som skal kontrolleres, og ikke minst registrering av resultatene fra en slik kontroll skal etter hvert kunne registreres i ØKS, men dette er ikke på plass foreløpig (ØKS versjon 6.7)

1.6 Videre oppfølging av avvik.

Unntaksvis kan det være behov for å gjennomføre en videre oppfølging mot skogeiere som ikke frivillig gjennomfører tilfredsstillende foryngelse som følge av plantekontroll og påfølgende feltkontroll. På sikt skal det også bli mulig å holde oversikt over denne videre oppfølgingen i ØKS, men dette er heller ikke på plass foreløpig (ØKS versjon 6.7)